

Faktury, rachunki, potwierdzenia transakcji, wizualizacje a KSeF. Prof. Modzelewski: Pseudointerpretacje oficjalne sprzeczne z prawem pogłębiają istniejący chaos

[Subskrybuj nas na Youtube](#)

[Zapisz się na newsletter](#)

[Dołącz do ekspertów](#)

15 kwietnia 2026, 17:13

Instytut Studiów Podatkowych Modzelewski i Wspólnicy

Doradztwo podatkowe

Witold Modzelewski

Radca prawny i doradca podatkowy, prezes Instytutu Studiów Podatkowych, profesor Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Jeden z najwybitniejszych specjalistów w zakresie podatków i prawa podatkowego.

Chaos i dezinformacja niepodzielnie rządzą oficjalnym i półoficjalnym przekazem na temat KSeF. Co najmniej raz w tygodniu jesteśmy zaskakiwani nowymi „wynalazkami” w tym zakresie, które nie mają jakiegokolwiek podstawy prawnej lub są wprost sprzeczne z porządkiem prawnym, w tym zwłaszcza z przepisami o VAT – pisze prof. dr hab. Witold Modzelewski.

Przepisy dot. VAT nie ograniczają sposobu dokumentowania zdarzeń gospodarczych

Może warto przypomnieć na wstępie oczywistą prawdę, że wybór sposobu dokumentowania zdarzeń gospodarczych, w tym zwłaszcza obrotu rynkowego, należy do sfery wolności obywatelskich, chyba że przepis prawa publicznego lub prywatnego stanowi coś innego (np. wymóg zawarcia umowy w formie pisemnej). **Przepisy o dokumentowaniu dostaw towarów i świadczenia usług dla potrzeb podatku od towarów i usług mają charakter publicznoprawny i nie ograniczają swobody stron do posługiwania się dla celów gospodarczych innymi dokumentami; podmioty te mogą również wykorzystywać dokumenty wystawiane na podstawie przepisów podatkowych dla celów biznesowych, reklamowych lub cywilnoprawnych.**

Najprostszym tego przykładem jest kasa rejestrująca, którą wprowadzono w Polsce w 1994 roku na podstawie przepisów o VAT (nota bene byliśmy prekursorami w powszechnym wprowadzeniu tego urządzenia). Przepisy prawa podatkowego nakazują, aby podatnicy VAT zaewidencjonowali kwoty należne ze sprzedaży na rzecz osób fizycznych i rolników ryczałtowych (art. 111 ustawy o VAT) w tej kasie (która jest księgą podatkową) oraz wydali nabywcom z tego tytułu paragon fiskalny: są to obowiązki publiczno-prawne. Kasy te są powszechnie wykorzystywane dla celów poza podatkowych, a w tym dla czasowego gromadzenia gotówki z utargu, mimo że należy również zaewidencjonować w tej kasie czynność z tytułu nie przyjętej zapłaty lub gdy ma miejsce odroczonej termin płatności. Podatnik jako sprzedawca może używać innych dokumentów potwierdzających zdarzenia będące również czynnościami podlegającymi opodatkowaniu: obok paragonu fiskalnego może wysłać dowolne pismo (czy notę), które ma znaczenie biznesowe lub reklamowe - prawodawcy podatkowemu nic do tego.

Pseudointerpretacje oficjalne

Tymczasem oficjalna twórczość pseudointerpretacyjna na temat faktur przekracza wszelkie granice absurdu. Co najmniej raz w tygodniu jesteśmy zaskakiwani nowymi „wynalazkami” w tym zakresie, które nie mają jakiegokolwiek podstawy prawnej lub są wprost sprzeczne z porządkiem prawnym, w tym zwłaszcza z przepisami o VAT.

WAŻNE

Podobnie jest z fakturami wystawianymi dla potrzeb tego podatku na podstawie art. 106a i następnie ustawy o VAT. Mogą one służyć również dokumentowaniu skutków cywilnoprawnych wykonania umów lub nawet określać treść umowy np. termin płatności - ale zależy to od woli stron umowy. Skutki te mogą być również dokumentowane w inny sposób, chyba że przepisy prawa cywilnego stanowią inaczej (np. gdy obowiązuje forma aktu notarialnego przy zawarciu umów).

Dam tylko kilka najnowszych przykładów:

- 1) ponoć mimo że nabywca żąda rachunku z tytułu czynności zwolnionej od VAT, to sprzedawca musi mu na złość wystawić fakturę VAT i popełnić czyn zabroniony na podstawie art. 62 KKS w postaci odmowy wystawienia rachunku,
- 2) faktury elektroniczne wystawiane na podstawie art. 106nda tej ustawy mogą być (jakoby) wystawiane tylko na rzecz... podmiotów zagranicznych i konsumentów, mimo że nic takiego nie wynika z przepisów prawa,
- 3) mimo żądania nabywcy i obowiązku ustawowego, sprzedawcy mają (jakoby) nie wystawiać faktury VAT przy sprzedaży odręcznej tylko wręczać mu jakieś potworki pod nazwą „potwierdzenie transakcji”, którego nie chce nabywca; mam pytanie do twórców tych przepisów – co sprzedawca ma odpowiedzieć nabywcy, który stoi przy ladzie i ŻĄDA FAKTURY VAT i nie chce przyjąć innego kwitu?
- 4) sprzedawca ma (bezprawnie) odmawiać wystawienia faktury papierowej na żądanie nabywcy, mimo że ustawa przewiduje DWIE RÓWNORZĘDNE postacie faktury VAT (papierową i elektroniczną), które można wystawiać równolegle.

Praktyka i wątpliwości

Reakcja podatników na ten temat i chaos były do przewidzenia: **wystawiają papierowe lub tradycyjne elektroniczne faktury VAT jak dotychczas a później wysyłają do KSeF faktury ustrukturyzowane.** Obok tego niekiedy wciskają kontrahentom jeszcze owe „**potwierdzenia transakcji**”, których wydanie nie wywołuje jakichś skutków prawnych (jest to rodzaj znanej kiedyś WZetki) a jednocześnie wystawiane są jakieś „wizualizacje” faktur ustrukturyzowanych, które (jakoby) nie są fakturami VAT, mimo że sama ustawa mówi o „użyciu faktury poza KSeF”.

Który z tych dokumentów należy archiwizować? Odpowiedź jest prosta: wszystkie.

Otrzymanie którego dokumentu rozpoczyna bieg terminu płatności? Tego, który strony umowy uznają za istotny z punktu widzenia cywilnoprawnego.

Która postać dokumentu: potwierdzenie transakcji, faktura papierowa, faktura ustrukturyzowana czy jej wizualizacja jest dokumentem wywołującym skutki cywilnoprawne? To też zależy od woli stron.

Komu potrzebny jest ten chaos?

Prof. dr hab. Witold Modzelewski